

Előzmény:

- Magyar Hírlap, 1991.12.19. Mihancsik Zsófia: Elakadt reformok a rádióban (Nincs a honlapon, nem szerepel benne E.I.)
- Magyar Hírlap, 1991.12.30. Stefka István: Játsszunk Mumust?
- Magyar Hírlap, 1992.01.03. E.I.: Kanfövény

Reagálás:

- pestisracok.hu, 2020.06.01. Stefka István: „Eörsi István szerint utcalányok voltunk” – Lejáratus és élet-halál küzdelem (Stefka István, Médiaháború, 9. rész)

Tégy a gyűlölet ellen, Demokratikus Charta – Amikor egy agresszor csoport vádolta fasizmussal a nemzeti oldalt (8. rész)

AZ ÖREG

STEFKA ISTVÁN

lapigazgató, újságíró, PestiSrácok.hu. Korábban a Magyar Rádió, a Magyar Televízió, a Magyar Nemzet és a Magyar Hírlap vezető munkatársa.

Miután az Antall-kormány elleni ellenforradalmi kísérlet (a Taxisbloká) végül megbukott, újabb és újabb támadások történtek. A lehangoló média fölényben lévő posztkommunista hálózat látszólag a gyűlölet, az állítólagos kirekesztés és rasszizmus ellen harcolt, de valójában le akarta járatni, tönkre akarta tenni a nemzeti oldalt. Jött a Tégy a gyűlölet elleni kampány, aztán a Farkasházy-féle alakok által szervezett Demokratikus Charta, amelyeknek sok tisztességes ember is bedőlt. Kónya Imrét azért találták meg, mert fel merészelt vetni a Tévé- és a Rádió rendszerváltását, azaz a régi emberek lecserélését. Stefka Istvánt csokornyakkendőjével igyekeztek lejáratni, de a Népszavában gyakorlatilag lecigányozták, tehetségtelen primásnak nevezték. A másik oldal ezt is megtehetette. Folytatjuk Stefka István médiaháborús sorozatát, a 8. rész a Demokratikus Charta időszakával foglalkozik.

A hetedik részben a [taxisblokádról és következményeiről írtam](#), valamint arról, hogy a balliberális sajtó nyomasztó többségének ellensúlyozására megalapítottuk a Sajtószabadság Klubot. A szélső-liberálisok legfőbb fegyvere továbbra is a lejáratás és a bomlasztás volt. (Lásd: a [Lejáratás és bomlasztás című dokumentumfilmet, itt megnézhető](#)).

A szocialista és SZDSZ-es sajtóban lejárató osztály indult az olyan újságírók ellen, akik megpróbálták objektíven, pártatlanul bemutatni az Antall-kormány tevékenységét. Természetesen a lejáratásból a jobboldali, koalíciós politikusok sem maradtak ki.

Ez az MSZP-SZDSZ 1994-es hatalomra jutásáig tartott, de persze később is folytatódott. Én a közszolgálati televízió, A Hét, a vasárnapi politikai interjúk és riport-összeállítások műsorvezetésével a célkeresztbe kerültem, a többi között a **Kurír** című szennylapban (**Szűcs Gábor**), a **Farkasházy Tivadar-féle Hócipőben**, a **Népszavában** (**Deák András**), a **Népszabadságban** (**Eötvös Pál**) és a **Magyar Hírlapban** (**Németh Péter**). Miután nehéz volt rajtam fogást találni, először az esti fellépésemkor viselt csokornyakkendőt kezdtek ki. **Pető Iván**, az SZDSZ vezető politikusa a televízióban (megjelent a *Kurírban* is, 1990. 02. 29., a cikk címe: **A hét műtárgya: Kónya Imre, a gyűlölet karmestere**) ezt mondta rólam:

„úgy áll rajta a csokornyakkendő, mint a szájában a szöveg.”
„Szerintünk – írja a Kurír – ez éppen fordítva van, de tárgyilagosságunkat és pártatlanságunkat bizonyítandó, eredeti formájában adtuk közre a megjegyzést”.

Évtizedek alatt megszokták, hogy csak ők mondhatják el a politikáról a tutit, az ő szavuknak van súlya. A cigányozásról már nem is beszélek. Nekik ezt is szabad! Megsúgom, ők találták ki maguknak (SZDSZ) a „gyűlölet elleni beszéd mozgalmát”. Azaz ők gyűlölködhetnek, mások nem mondhatják el a véleményüket – mármint mi –, mert akkor gyűlölködünk. Ügyes.

A Híradó esze: Stefka István

Lejártó cikk a Piszta magazinban / Forrás: Piszta

TÉGY A GYŰLÖLET ELLEN

Az alapítók a közleményben emlékeztettek rá, hogy a **Tégy a gyűlölet ellen** önálló civilmozgalom, amelyet Hegedűs Zsuzsa, az emigráció után Párizsból hazatért szociológus 1992-ben kezdeményezett és alapított. A mozgalom részben átfedte a Demokratikus Charta támogatóinak táborát, de annál szélesebb körben mozgósított.

A civilmozgalom két nagy fővárosi demonstrációt és koncertet tartott, és több vidéki rendezvény-sorozatot szervezett „az eluralkodó megosztás, a mesterségesen gerjesztett, **ostoba >népies-urbánus-ellentétek< és az erősödő rasszizmus ellen**” – állt a közleményben. A balliberális sajtó központi narratívája lett a gyűlölet elleni fellépés, aminek gyűlölködő élharcosai továbbra is a balliberálisok voltak.

Zorán és a Magyar Rádió Gyermekkörosa énekel a "Tégy a gyűlölet ellen" Alapítvány szervezésében rendezett jótékonyági koncerten / Fotó: MTI

A MEGSZERZETT KÓNYA-TANULMÁNY ÉS AZ UTÁNA INDÍTOTT HÁBORÚ

A Népszava 1991. szeptember 5-én megszellőztette **Kónya Imrének, a Magyar Demokrata Fórum frakcióvezetőjének** tanulmányát, amely eredetileg a párt frakcióülésére készült, de a sajtó megszerezte. (Állítólag Szendrei Lőrinc, a Magyar Nemzet újságírója vitte ki az anyagot. Ez is rejtélyes, mint a Gyurcsány-féle őszödi beszédet kicsempésző személye. Mindenesetre semmi sem történik véletlenül.) Kónya Imre a többi között a médiáról szóló részben bemutatta, hogyan látja a magyar sajtóban uralkodó viszonyokat:

„Azt hiszem, hogy a sajtó kormány ellenességének egyik fő oka a civil kurázi hiánya. Mint ahogy, azelőtt ahhoz kellett bátorság, hogy valaki a párt és a kormány ellen lépjen fel, most ahhoz kellett bátorság, hogy valaki kiálljon az MDF és a kormány mellett... Aki szembehelyezkedik a szakmai közvéleménnyel, megnézheti magát. Korábban jó hírű újságírók válhatnak dilettánsokká, ha szembe mernek helyezkedni a hangadókkal.

Na, csak ez hiányzott.

A DEMOKRATIKUS CHARTA

A sikertelen ellenforradalmi kísérlet, a Taxisblokádkormánybuktatási kudarc után [\[lásd előző cikkünket\]](#), most új lehetőségként kínálkozott a Demokratikus Charta megszervezése, amely permanens tüntetésekkel szétilálhatja a kormánykoalíciót.

Erre volt jó a Kónya-dolgozat, amire válaszként 160 baloldali-liberális értelmiségi aláírta a Chartát, amely a demokráciát veszélyeztető jelenségek, a kormány antiszociálisnak és tekintélyelvűnek tartott lépései ellen emelt szót.

Hol volt ez a Charta '77-től, a csehszlovák ellenzék 1977-ben közzétett politikai nyilatkozatától, amelyet a kommunista diktatúra legsötétebb időszakában 243 személy írt alá, zömmel értelmiségiek! Az aláírók élén Jan Patočka filozófia professzor, Václav Havel és Jiří Hájek állt.

Ők kockáztattak, a magyar ellenzék 1991-ben persze semmit. A Charta '77 nyilatkozatot a következő tíz évben még 2500-an írták alá, annak ellenére, hogy a kommunista hatalom üldözte és diszkriminálta a támogatókat, különösen Csehszlovákiában, ahol perbe fogták és 1979. október 24-én súlyos börtönbüntetésre ítélték a Charta hat vezetőjét. Havel, Csehszlovákia későbbi köztársasági elnöke is börtönbe került.

A magyar ellenzékiek közül is sokan aláírták és akkor még együtt haladt a nemzeti oldal a liberálisokkal. Csoóri Sándor mellett Konrád György is aláírta. Aztán mi lett ebből az együttműködésből? [Erről lásd a [Szétszakadt Magyarország című dokumentumfilmet – itt megnézhető.](#)]

Veér András az OPNI főigazgatója és Farkasházy Tivadar újságíró a résztvevők között, a Petőfi szobornál a Demokratikus Charta tüntetésén / Fotó: MTI

A Demokratikus Charta nyilatkozatát elsőként Pető Iván, Vitányi Iván és Fodor Gábor írta alá, az SZDSZ, az MSZP, illetve a Fidesz nevében. Utóbbi aztán a kezdeti támogatás után kiszállt a Chartából. Fodor sem véletlenül távozott 1993-ban az SZDSZ-be. Később az aláírói lista bővült Konrád György, Kornis Mihály, Jancsó Miklós, Farkasházy Tivadar nevével, majd sok balliberális értelmiségi csatlakozott a mozgalomhoz.

Ezzel kezdődött el az egykori állampárt úgymond „üldözött ellenzékéből” kinőtt SZDSZ és az utódpárt MSZP közötti közeledés, amelynek legfontosabb terepe éppen a Charta tüntetései lettek.

Az első nagy felvonulásuk éppen a Magyar Televízió székháza előtt zajlott, égő mécsessel a kezükben vonultak. A televíziósok és híradósok közül sokan felmentünk a székház tetejére és onnan néztük a „sajtószabadságért” indult bohózatot, a humorista Farkasházy Tivadarral az élen.

Ő volt a többi között az, aki a vonulás után a tömeghez szólt és csak ennyit mondott: végül énekeljünk el egy dalt. Nemzeti imádságunk, a Himnusz volt ez a „dal”. Ez mindent elárult. Soha ennyi szabadságuk nem volt nekik. Hiszen minden a kezükben volt, még a televízió is, kezdve az Egyenlegükkel és folytatva számtalan műsorukkal.

Közben folyt a lejárató hadművelet. A *Kurír* Elefánt melléklete ezt írta: „*Stefka István maroknyi, ám annál lelkesebb csapata a legutóbbi Hét adásában újabb leleplező riportot közölt az Esti Egyenlegről. Megállapították, hogy az Egyenleg nem is abban a stúdióban készül, ahonnan sugározzák, hanem két emelettel lejjebb, három ajtóval arrébb és kéretik erősen kopogni.*” Vicces, nem?

Nap mint nap olvasók tucatjai gyötrik a telefonvonalainkat, hogy végre-valahára autentikus helyről megtudhassák: mit is jelenthet valójában a mostanában sokat emlegetett MŰK? Többen egy újonnan alakult újság-írószervezetre gyanakodnak, bár kételyeiket erősíti, hogy a kollektíva nem egy esetben a régi állampárt egyedeit tömöríti, ha meg így van, akkor miért kellene nekik új szervezet? Nos, hosszas és alapos kutakodás után ráeltünk a megoldásra: a mindannyiunknak kedvesnek tetsző mozaikszó hiteles jelentése: a Mókus órsben Újra Kezdjük!

Lejárató cikk és fotómontázs a Kurírban / Forrás: Kurír

„...KÉRLEK, BÉLA BÁTYÁM, MICSODA IZÉ EZ?”

Viccesnek gondolta Szénási Sándor is, amikor a Magyar Hírlap 1991. november 14-ei számában nekirongyolt Győri Bélának, a Vasárnapi Újság felelős szerkesztőjének („*Kérlek, Béla bátyám, micsoda izé ez?*” – címmel), Rózsa T. Endrének és nekem. Én azt mondtam – állítólag – a Magyar Fórum szerkesztőségének sajtótájékoztatóján (ezt idézte), hogy a Gombár Csaba és Szalay Zsolt vezette Magyar Rádióban nagy a félelem s ugyanaz a félkatonai szervezet működik az intézményben most is, akárcsak korábban. Győri Béla, a Vasárnapi Újság felelős szerkesztője viszont azt mondta a *Kurírban*, hogy a rádió szétesett, anarchia van, előfordul az is, hogy huszonnégy-harminchat órával korábban kiadott híreket olvasnak be a nagyérdeműnek...

„*itten hazugság van előadva*”
– írta Szénási.

Tény, hogy a Híradó és a vasárnapi A Hét műsorát általában 4 millió ember nézte. Ez akkor is kiemelkedő nézettségnek számított annak ellenére, hogy csak két televíziós csatornával rendelkezett az ország. Rajongóink közül sokan mondták akkoriban, hogy nyáron a Balatonról azért siettek haza, hogy vasárnap este megnézzék este 19 órakor A Hét műsorát.

Valóban tartogatott mindig egy kis politikai meglepetést a műsor. Az emberek szomjaztak az igazságra és ezt A Hét műsorában megkapták.

Visszatérve a cikkekre, amit írtam Szénási Sándornak: *„Szeretnék emlékeztetni a Magyar Gallup Intézet néhány rádióműsorra vonatkozó adatára. Ezek szerint Béla bátyád, mármint Győri Béla által szerkesztett Vasárnapi Újság hallgatottsága annak ellenére, hogy igazmondása ma már nem hat szenzációként, még mindig 19-20 százalékos. A Napközben közérdekű magazin (szerkesztő, rovatvezető-helyettese voltam) hallgatottsága 15,5 százalékos hétköznapi délelőttönként. Ugyanennyit ér el szombat délután a 168 óra (Mester Ákos). A Gondolatjel, melynek Te gyakori műsorvezetője vagy, vasárnap délelőtt 5,5 százalékkal dicsekedhet. Tudjuk, hogy ez az elit számára készül, és Ti az elitbe tartoztok a javából-távol tartjátok magatokat a profán tömegektől.”*

Ilyen és hasonló viták zajlottak akkor, abban az időben. Ebben az írásban még hozzátettem „A hír szent, a vélemény szabad” rovatban, hogy akinek manapság más a véleménye, s eltér a liberáliséktól, az tehetségtelen és küszöb alatt van.

EÖRSI MÁR A NŐGYŰLŐLETTEL JÖTT

Ebben az időszakban zajlott egy másik vita, amibe beszállt **Eörsi István** író, költő, szabad-demokrata is. Az író a Magyar Hírlapban (1992. január 3.) *Kanfőlény* címmel közölte véleményét.

A rádiózás szabadságáról vitáztam Mihancsik Zsófiával. Mihancsik azt állította – Elakadt reformok a rádióban –, hogy a Gombár Csaba rádióelnök leváltását kórusban követelő hangokat karmesteri szándék vezényli. Ezt úgy értelmezte Stefka – idéz **Eörsi –, hogy Mihancsik szerint „egy nemzeti média minden másra jó lehet, csak a kormány véleményének, törekvéseinek ismertetésére, netán támogatására nem**

Nagy Bandó a szilveszteri kabaréről

A király mulandó, a bolond állandó

„A szilveszter mindig is óvodás volt. Nem csupán azért, mert a király elment, hanem azért is, mert a király elment, mert a király elment..."

Nagy Bandó-Antoni

„Köszönöm, hogy megkérdezték. A szilveszter mindig is óvodás volt. Nem csupán azért, mert a király elment, hanem azért is, mert a király elment..."

Az én könyvespolcom

Irodalom, birodalom

„Egy jó könyvespolcom... az én könyvespolcom... az én könyvespolcom... az én könyvespolcom..."

„Egy jó könyvespolcom... az én könyvespolcom... az én könyvespolcom... az én könyvespolcom..."

A közoktatási törvény tervezete

Feldolgoznak minden véleményt

A Minisztérium és Köznevelési Minisztérium a közoktatási törvény előkészítésénél az alábbi követelményeket tartotta szem előtt...

Új Bergman-film a szerelemről

Az új Bergman-film a szerelemről... a szerelemről... a szerelemről... a szerelemről...

ÁRVERÉSI HIRDETMÉNY

Az Állami Vagyonügynökség meghirdeti a Széchenyi Könyvtár Váltását (R. V. Áptár Gy. 18.)...

Table with columns for item name, quantity, and price. Includes items like '1952. február 10.', '1952. február 11.', etc.

Játsszunk mumust?

A kérdés az, hogy... Játsszunk mumust? A kérdés az, hogy... Játsszunk mumust? A kérdés az, hogy..."

Játsszunk mumust?

A kérdés az, hogy... Játsszunk mumust? A kérdés az, hogy... Játsszunk mumust? A kérdés az, hogy..."

Árnyas helye

R. V. Nádor J. B. Nat. Kötöny... Árnyas helye... Árnyas helye... Árnyas helye...

CSAK EGYEN

A MENEZESKÖZÖS... Csak egyen... Csak egyen... Csak egyen...

MEGŐSÖS ÉRDEKELŐS

Megőösös érdekelt... Megőösös érdekelt... Megőösös érdekelt... Megőösös érdekelt...

Aszketikus elszántsággal nem nyilvánított véleményt – írta Eörsi István – tudomásul veszem azt is, amit Stefka önmagáról vall: „Nem az MDF szekerét tolom, csupán a kormány pozitív törekvéseit támogatom. És nem válogatás nélkül.” Itt Eörsi értetlenked, miért nem mindent válogatás nélkül támogatok. De aztán előlép belőle

a férfi: „De nem nyugszom bele abba a hangnembe, amelyet Mihancsik Zsófiával szemben használ Stefka. Már a harmadik bekezdésben Mihancsik kisasszonynak nevezi, aztán kétszer Zsófiának is. Jó, hogy nem küldi kötényesen konyhába, nem parancsol a kezébe főzőkanalat és nem dördül rá:

„Az asszony verve jó!<... Valakinek gunyorosan a női mivoltára hivatkozni politikai vitában, ellenséges hangnemű cikkben olyan indulatról tanúskodik, amelyet kisebbségekkel szemben szokott szabadjára engedni a többség büszke képviselője. A mi patriarchális-provinciális közéletünkben a „nő” épp-úgy alacsonyabb rendű kisebbséget jelöl, mint a > cigány <, a > zsidó <, a > buzi <.”

Eörsi István József Attila-díjas író (j) Jönnek a bájos tények című könyvét ajándékozza Göncz Árpád Köztársasági elnöknek, miután 60. születésnapja alkalmából átvette a Magyar Köztársaság Aranykoszorúval díszített Csillagrendje kitüntetését. A háttérben Fekete György, a Művelődési és Közoktatási Minisztérium helyettes kulturális államtitkára / Fotó: MTI

Helyben vagyunk. Visszatekintve a csaknem harminc évvel ezelőtti cikkpárba, csak annyit mondhatok, ha hibát vagy udvariatlanságot követtem el, akkor **Eörsi Istvántól** posztumusz – mivel nem él már közöttünk – bocsánatot kérek. De sajnos a mélységes, téves liberalizmusa a mai napig károsan hat.

Fotók: MTI/Fortepan.hu